

NOVICE

OBČINE SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH

Vitomarci, oktober 2007

Št. 27

1. November – Praznik vseh svetih

Prvega novembra, ko v Cerkvi praznujemo slovesni in zapovedan praznik vseh svetih, bodo sv. maše po sledečem razporedu:

- ob 7^h, 10^h, in popoldne ob 14^h
- okrog 15^h - po popoldanski sv. maši, bo na pokopališču bogoslužje Božje besede za rajne in blagoslov grobov
- ob 18^h bomo v cerkvi molili rožni venec za vse pokojne.

2. November – Spomin vseh rajnih

Drugega novembra obhajamo spomin vseh vernih rajnih. Sv. maše bodo:

- ob 7^h, takoj nato še ena sv. maša,
- ob 18^h.

V prvih osmih dneh novembra Cerkev naklanja popolni odpustek za obisk pokopališča in molitev za rajne. Popolni odpustek je mogoče prejeti 1. in 2. novembra v vseh cerkvah ter na prejšnjo ali naslednjo nedeljo (letos sta nedelji 28. oktobra in 4. novembra). Potrebno je, da smo pri sv. spovedi, sv. obhajilu, da nismo navezani na noben greh ter molimo po namenu sv. očeta npr. vero in Oče naš. Za ostale dni (letos 3. in 5. – 8. novembra) je potreben tudi obisk pokopališča in molitev za rajne. Popolni odpustek je krstna milost, kjer so nam izbrisani grehi in časne kazni za greh. Na dan lahko prejmemo en odpustek, darujemo pa ga lahko zase ali za dušo (duše) v vicah. Dovolj je, da dobro opravimo sv. spoved pred prazniki, da ostanemo v milosti in lahko darujemo tudi več dni popolni odpustek dušam v vicah.

Prva nedelja v mesecu novembru je zahvalna nedelja. Bogu se bomo zahvalili za vse darove, ki jih prejmemo od Njega.

Lepo vabljeni!

Janez Vagner
župnik

Prijeten jesenski pozdrav!

Že nekaj časa se prebujamo v bolj hladna jesenska jutra. Upam, da vas bo tale jesenska števila Novic ogrela, tako kot nas ogreje opoldansko sonce.

V marsikateri kleti se že pokuša mlado vino, pol-

ja so pripravljena na zimski počitek. Morda v tem trenutku sedite na svoji terasi in opazujete kako je bila letošnja letina "radodarna". Radodarna? Postavlja se vprašanje, je bila res radodarna?

Pomlad se je pričela lepo, sončno, sčasoma preveč sončno, prevroče, sušno,...

Minilo je dolgo, vroče poletje, pretresala so nas neurja, toča je udarila po suši, potem pa spet veliko dežja. Narava se huduje nad nami.

Od velikonočne številke je minilo že kar nekaj časa. Veliko stvari se je zgodilo med tem časom. Mnogi ste se udeležili pohoda po občini z ogledom znamenitosti naše občine na dan državnosti. Bil je lep, sončen dan. Več o tem so napisali organizatorji.

V občinski upravi smo se temeljito in intenzivno ukvarjali s prijavo na razpis za EU sredstva iz naslova Razvoj regij in moramo se pohvaliti, da smo vlogo tudi uspešno oddali in zadnje dni avgusta prejeli Sklep Službe vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko in

pogodbo s katero je potrjeno, da so sredstva za izgradnjo navezave na AC A5 Spodnja Senarska – Drbetinci – Juršinci odobrena.

Uspešni smo bili tudi pri prijavi za javno e-točko z brezžičnim dostopom, ki ga je razpisalo in ga bo tudi sofinanciralo Ministrstvo za gospodarstvo. V začetku novembra 2007 lahko torej v prostorih občine Sv. Andraž v Slov. goricah pričakujete e-točko z brezžičnim dostopom.

Prav tako je v pripravi prijava na razpis za Širokopasovni dostop, vendar še čakamo razpis s strani Ministrstva za gospodarstvo.

Več o prijavah na razpise lahko preberete v rubriki Obvestila.

Prijetno branje.

Bernarda Ban
odgovorna urednica

Iz vsebine

Uredništvo	3
Aktualno.....	4
Društva	4
Vrtec-šola.....	13
Obvestila	18
Občinski svet in odbori	20
Prispevki občanov	21
Kronika kraja	25
Uradni vestnik	

Naslednja številka bo izšla v decembru letos.

Prispevke pošljite v digitalni obliki na CD-ju, disketi ali na e-mail: info@sv-andraz.si.

Prispevke opremite z imenom avtorja, fotografije opremite z naslovi, datumom in imenom avtorja fotografije.

Fotografije pripnite prosim kot .jpg format, ne kopirajte jih v wordov dokument.

Prispevke in fotografije pošljite najkasneje do 5. decembra letos.

Škoda na kmetijskih kulturah zaradi posledic suše

Tudi v letošnjem letu je Slovenske gorice spet prizadela suša. Po oceni regijske komisije so bile najbolj poškodovane buče, sončnice, vrtnine, detelja in jabolka in sicer so te kulture ocenili na 40 % poškodovanosti, medtem ko so lubenice, trajne travnike tri in več kosne ocenili na 35 %. Najmanj poškodovane kulture, po oceni regijske komisije pa so pozni krompir, krmna pesa, travno deteljna mešanica in maline, ki so ocenjene na 30 % poškodovanosti.

Naša občinska komisija, v sesta-

vi Ivan Šilec, Ivan Kolar in Ivan Brodnjak (Svetovalna služba Ptuj), je na terenu ocenila, da je med drugim poškodovano tudi grozdje (belo) in sicer do 40 % poškodovanosti, vendar je bila regijska komisija nasprotnega mnenja in poškodovanosti grozdja ni priznala.

V naši občini je vložilo vlogo 83 kmetijskih gospodarstev, vendar se 17 vlog ni upoštevalo. Do tega je prišlo predvsem zato, ker so nekateri od teh vlagateljev prijaviili samo kulturo koruzo, ki pa je po mnenju naše in regijske

komisije bila poškodovana do 20 %, kar pa je premajhen odstotek za pridobitev pomoči. Prav tako so bile izključene vloge, v katerih so vlagatelji prijaviili samo grozdje, saj tudi ta kultura po mnenju regijske komisije ni bila prizadeta.

Na podlagi vpisa in izračuna škode v programu Ajda je v naši občini bilo poškodovanih zaradi posledic suše v letu 2007 skupaj 211 hektarjev kultur, ocenjena škoda pa znaša 300.633,80 €.

Alenka Vršič

DRUŠTVA

KMN Vitomarci

Prijetna druženja

Tudi v zadnjem obdobju smo bili člani kluba malega nogometa Vitomarci marljivi in potekale so številne aktivnosti, ki vam jih predstavljamo v nadaljevanju.

Veterani na revijalni tekmi

26. maja je potekala meddržavna tekma med ekipami Slovenije in Češke v malem nogometu, prireditev je potekala v športni dvorani Tabor v Mariboru. Na revijalni tekmi so zaigrali naši »stari mački« in pokazali, da niso od muh, saj so ugnali zvezdniško ekipo Žurnalovih zvezd.

Vitomarci na reprezentančni tekmi

Rezultati reprezentančne akcije:

Uradni podatki:

SLOVENIJA U 21 – ČESKA U21 2 : 5

Revijalna tekma:

VITOMARCI PETLJA Veterani : ŽURNALOVE ZVEZDE & GLASBENIKI 2:1
SLOVENIJA AA : ČESKA AA 3 : 0

Gledalcev: 1.500

Sodnik(i):

Srečko Resner (Slovenija) in
Radek Wenc (Češka)

Delegat: Darko Rojs (Slovenija).

Veteranska liga v Slovenskih goricah

Veterani so letos že drugič zapored uspešno nastopali v rekreacijski ligi v malem nogometu na travi.

Ekipo pod imenom Vitomarci-Drbetinci, ki ima svojo domače igrišče na turistični kmetiji pri Marti, je skozi tekmovalje pokazala velik karakter in navduševala s športnimi potezami in

govito kombinacijo igralcev, na čelu z reprezentantom Davorinom Šnoflom in Danilom Kurnikom.

V finalnem troboju so bili boljši od ekip Mark 69 in Remosa, ki sta si razdelili 2. in 3. mesto.

Najboljši strelec je bil član zmagovite ekipe Jani Krampelj, s štiri zadetki, ki je bil za gol uspešnejši od Boštjana Kupčiča in Gregorja Hebarja.

Veterani Vitomarci-Drbetinci

športnimi boji na igrišču.

Da ekipa zgleda kot se »šika«, je poskrbelo podjetje STIK s Ptuja, ki je ekipo obleklo v lepo garnituro športnih dresov. Ob koncu tekmovalja smo organizirali prijetno druženje s sponzorji in simpatizerji ter na to druženje povabili ekipo Ptujskih veteranov in z njimi odigrali prijateljsko tekmo. Nadaljevanje tekmovalj sledi jeseni.

Vitomarci-Petlja že petič zapored

Na tradicionalnem turnirju za pokal Gostišča pri Antonu, ki je štel v serijo DalPonte vzhod na katerem je nastopilo 20 ekip, je še petič zapovrstjo slavila ekipa Vitomarcev PETLJA – PARKETAR-STVO Branko Kuri, katere vodja, Darko Rojs, je znova zbral zma-

KMN Vitomarci

Sandijev memorial 1. del

Med veterani Mizarji iz Selc, mladinski primat potrdili Vitomarci, članom pa je zagodlo vreme. Vikend 7. in 8. julija smo bili priča že 7. tradicionalnemu noč-

nemu turnirju v malem nogometu, Sandijevemu memorialu v organizaciji KMN Vitomarci Petlja. V petek so se merile veteranske ekipe, bilo jih je devet, največ znanja so pokazali igralci iz ekipe Mizarstvo Širovnik Selce iz Voličine in Gostilne pri Maji iz Svetega Jurija ob Ščavnici, ki so bili zmagovalci tekmovalnih skupin, ki so bile formirane s po tremi ekipami. V sobotnem finalu veteranov je največ znanja pokazala ekipa Mizarjev iz Selc v Slovenskih goricah in tako prvič postala zmagovalka veteranskega turnirja. V mladinski kategoriji so Vitomarčani odpravili Cerkvenjak z 2:0 in tako dokazali, da je nogometna šola, ki poteka pod vodstvom Petra Gomzija, dobro obrodila sadove.

Ko se je v soboto opravilo z veterani in mladinci, je nad cerkvenjaškim igriščem nebo prekril črn oblak in lilo je kot iz škafe, prav v času, ko bi se članski turnir naj pričel. Turnir je bil izpeljan v septembru na igrišču v Vitomarcih.

Sandijev memorial 2. del

Končno spet v Doma. Zmagal Bubi bar

Po skoraj triletnem gostovanju v sosednjem Cerkvenjaku, smo končno uspeli usposobiti in najti dovolj volje in moči, da smo s skupnimi močmi uspeli doma igrišče in spremljajoče objekte pripraviti do te mere, katera omogoča izvedbo kvalitetne prireditve. V prekrasnem ambientu, sicer ne preveč toplem vremenu, se je zbralo lepo število gledalcev in trinajst sodelujočih ekip, ki so prispele od blizu in daleč.

Gledalci smo lahko bili priča zanimivim športnim predstavam, največ nogometnega znanja pa je pokazala ekipa Bubi bar iz bližnjega Cerkvenjaka, katera je nastopila v pisani zasedbi, na čelu

s potencialnim reprezentantom Goričanom. V finalu so bili boljši od ekipe KMN Kebelj pri Oplotnici, katere so odpravili z minimalnim rezultatom 1 : 0, z zadetkom Dejana Kralja. V revijalni tekmi med ekipama veteranov Vitomarcev in Prijatelji iz Lenarta je zmagala ekipa iz Lenarta z rezultatom 5:4. Sodila sta priznana malonogometna sodnika Aleksander Mencinger in Andrej Kocbek. Zmagovalci so postali bogatejši za 500 € in komplet športnih dresov Kelme, drugouvrščeni nogometaši iz Koblja so

prejeli 250 € , tretje mesto je pripadlo ekipi Bubka bar iz Brežic, prejeli so 150 €, četrto mesto in sladkanje v pizzeriji Pomaranča v Celju si je priigrala ekipa Dževko metali iz Kamnika. V najboljšo peterko turnirja so bili izbrani, naj igralec turnirja Gregor Mi-

klašič iz zmagovalnega moštva, naj vratar iz ekipe Kebelj Andrej Smogavc, njegov soigralec Jure Klic ter najboljši strelec z doseženimi štirimi zadetki Gregor Dušik iz ekipe Dževko.

Vsi naštetih so prejeli tudi lepe športne torbe pokrovitelja Delikommat. Domače ekipe tokrat niso uspele pripraviti kakšnega odmevnega rezultata, mladinci in ekipa Starejši dečki so se poslovili v drugem krogu. Lanskoletni zmagovalci člani Vitomarcev, pa so sicer v nepopolni postavi iz-

gubili v prvem krogu proti ekipi Kebelj po kazenskih strelkih. Ob gledanju dobrih nogometnih tekem, obilo zabave in dobre volje je noč minila kot bi trenil in na koncu lahko zapišemo le sklepno misel za 7. tradicionalni Sandijev memorial, ki je tokrat potekal pod generalnim pokroviteljstvom podjetja Linde plin d.o.o., »**veselimo se osmega turnirja**«.

Med zaselki suvereno Drbetinci

Turnir med zaselki in ekshibicijske tekme, ki so bile predvidene za petek 7.9.2007 smo morali zaradi sila neugodnih vremenskih razmer prestaviti na nedeljo, ko je bil turnir med zaselki tudi odigran.

Klub neugodnemu terminu (trgatve, dež) se je zbralo 5 ekip in nekaj navdušenih gledalcev, ki so spremljali zanimive boje med vasmi oziroma zaselki v naši občini.

Največ nogometnega znanja so pokazali mojstri iz Drbetincev, ki so suvereno osvojili 1. mesto.

Za najzanimivejšega igralca turnirja je bil izbran Marko Pihler, v nogometnih krogih poznan kot **Marko Viola**. Navzoče je zaval z odličnimi nogometnimi »vložki« ter prijel tudi posebno nagrado organizatorjev. Drugo mesto je pripadlo ekipi iz Purge Vitomarci, tretji so bili fantje in moške iz Dobrave – Vitomarci, nato še sledita ekipe Slavšine in Novincev. Pravico je delil nogometni sodnik Janko Pignar.

Vsi sodelujoči smo na koncu sklenili, da se vidimo drugo leto, v še večjem številu in z vsemi vasmi, na našem lepem športnem objektu v Vitomarcih, ki počasi, vendar vztrajno dobiva končno podobo in bo lep športni center za druženje in rekreacijo .

Darko Rojs

Rezultati od polfinala naprej:

Dževko Metali Kamnik : KMN Kebelj 1 : 2

KMN Bubka bar Brežice : KMN Bubi bar 0 : 2

Tekma za tretje mesto:

Dževko metali Kamnik : KMN Bubka bar Brežice 2 : 8

Finale:

KMN Bubi bar Cerkvenjak : KMN Kebelj 1 : 0

Pogled na igrišče: v soboto se je zbralo veliko obiskovalcev

STEVARDESE SO PRISTAJALE V KREFELDU IN HILDNU

Letošnje leto smo se vitomarški gledališčniki preselili iz podnajemniškega stanovanja med stevardeše ter med ljubezenske skrivnosti pretkanega Bernarda, ki mu v tem ne seže do kolen niti Robert, navidezni lomilec ženskih src.

No ja, morda mu to na koncu le uspe ali pa ga celo zasvoji.

Poleti stevardeše, ki pristajajo, so bili tudi v sezoni 2006/2007 kar dolgi, saj so nas na samem zaključku pripeljali vse do naših zdomcev v Nemčiji, ki se nas znova in znova razveseljujejo.

Z veseljem smo se odzvali povabilu rojakov iz Dusseldorfa, ki so nas s svojo gostoljubnostjo ponovno presenetili in ganili vse do srca. Ob dnevu državnosti smo tamkaj v dveh okoliških krajih igrali prej omenjeno komedijo, ki se je je udeležilo precej Slovencev. Po predstavah so nas bogato pogostili ter nam v svojih družinah nudili prenočišča. Predvsem pa so si za nas vzeli čas, se z nami pogovarjali, nas popeljali skozi mesto in nam izkazovali zahvalo, kar smo bili med njimi. Posebej se moramo ob tej priložnosti zahvaliti gospe Rozini in gospodu Tonetu, ki sta varno vodila in usmerjala naše korake ter poskrbela, da smo gostovanje ohranili v prijetnem spominu.

Letošnji obisk pri zdomcih v Dusseldorfu je bil že drugi, tako, da smo si postali že zelo domači, slovo pa toliko težje.

Hvaležni smo jim za vse in upamo, da nas bo pot še kdaj popeljala v tujo domovino med te domače ljudi, ki resda dihajo drugačen zrak, a duša je ostala domača, slovenska.

Milan Černel

Naša gostiteljja – zakonca Lovrenčič z nami

Naš gostitelj g. Tone z vitomarškimi stevardesami

SE ŠE SPOMNITE 25. JUNIJA?

Ta dan smo organizirali popotovanje po našem kraju, po kraju kjer smo doma, kjer se vedno nekaj dogaja, a vendar prema-

lo. Smo mali, zanimivi, razgibani, lepi, nikoli nam ni dolgčas, a vendar to smo mi – kraj Vitomarci z okolico, spoznajmo ga. Čeprav živimo tukaj se ne poznamo, se nočemo spoznati.

No pa se spomnimo popotovanja po zgodovinsko, turistični poti domačega kraja - Sv. Andraža.

Vse zainteresirane, ki jih zanima druženje in spoznavanje domačega kraja po zgodovinsko turistični poti, smo povabili, da se nam pridružijo na dan državnega praznika, 25. junija na popotovanje po delu Andraža.

To je bila večletna ideja, zbiranje podatkov, povezava in zbiranje

spominov na življenje nekdanj, kaj se je dogajalo in kako. Priprave so potekale v sodelovanju Vinogradniško-sadjarskega društva, Društva upokojencev, Društva gospodinj, Turističnega društva in Občine Sv. Andraž. Večletna želja se nam je uresničila.

Zbirali smo se pred cerkvijo in

občino. Za bolj pogumne se je pot začela s kolesi, vse ostale je pričakal avtobus, katerega je vozil naš domači šofer Bojan Hojnik. Na popotovanju se nas je zbralo preko 130 občanov, večina se jih je odločila pot premagati kar s kolesom, tudi nekaj družin.

V začetku nas je pot popeljala v **Vitomarce vas**, do križišča, kjer smo si ogledali lego vasi, kužna znamenja, kapelo, spomnili smo se pripovedi na skupinsko pašo, ki je trajala do 1962 leta in na rog sta nam zatrobila značilno melodijo dva nekdanja **barovčina** g. Čuš in g. Kocuvan. Pričakala nas je pogostitev sovaščanov iz vasi Vitomarcev.

Nadaljevali smo proti **Hvaletincem** do vaške kapele, ki je bila

lani v celoti obnovljena. Kapela je kot ostanek duhovniške prista-ve, ob njej stoji edino štokljinno gnezdo v našem kraju. Ko smo prispeli do nje smo tudi zapeli in prav lepo se je slišalo večglasno in ubrano petje. Ozirali smo se po dolini mlinov, starih arhitektur, kužnih znamenj, slišali smo pripoved o Turkih in naših prednikih od županov, šolanih ljudi, naprednjakov in prosvetljencev. Tudi tukaj smo se okrepčali s kruhki, pecivom, poticami in pijačo, tako da smo lahko nadaljevali pot proti Gibini.

Na **Kostanjevčevi domačiji nas je** pričakal gospodar Janez z osvežitvijo in prav nobeden se ni branil, saj je sonce zelo pripekalo.

Na domačiji **Ivana Rebreca na Gibini** smo imeli naslednji postanek. Pričakali so nas mladi fantje (muzikantje) in nam zaigrali, predstavili so nam kmetijo in vinograde, skupaj s sosedi so nam ponudili kvasenice, krapce in gibance iz krušne peči. Na Gibini je potekala stranska rimska cesta, bilo je razvito rokodelstvo, iz vasi so izhajali župani in duhovniki, v vasi stojijo kapele in je

sedmi vrh občine.

V Rebrečevi vinski kleti smo poskusili več vrst vina in kar nekako se je čas začel ustavljati, vendar nas je še čakal del poti in vzpon preko Slavšine do Novincev.

Naša končna postaja je bila **Muzej kovaškega orodja v Novincih pri družini Gomzi**.

Muzej, ki si zasluži to ime, saj je družina Gomzi ohranila, obnovila in uredila celotno zbirko kovaškega in kmečkega orodja. Vso razstavljeno orodje je očiščeno, obnovljeno in lepo predstavljeno z imeni in besedami, kot se je včasih poimenovalo.

Dan smo zaključili z ogledom muzeja in plesom ter petjem, saj so nas pričakali sosedomi Mladi muzikantje.

Za izvedbo dneva bi se najprej zahvalila Ediju Kupčiču za njegovo idejo, večletno zbiranje podatkov, katere je zapisal tudi na papir. Vsem, ki ste nam poma-

gali pri organizaciji, pri ponudbi in postrežbi dobrot, vaščani v Vitomarcih in Vitomarci vasi, v Hvaletincih, na Gibini, v Slavšini in v Novincih, posebej še družini Gomzi za skrbno urejen Muzej, društvom in občini za finančno pomoč, za avtobusni prevoz in tiskanje vabila iskrena hvala.

Bi pa na koncu le malo pograjala in povabila na naslednja srečanja in popotovanja tudi naše zastopnike občine in kraja, tako svetnike, občinske in šolske delavce in tudi župana, čeprav se je edini opravičil za odsotnost,

da se nam naslednjič pridružijo, saj je dan hitro minil in nam je bilo zelo lepo in zanimivo.

Mojca Druzovič

VINOGRADNIŠKO-SADJARSKO DRUŠTVO VITOMARCI

Ponovno se javljam v poznem mrzlem in deževnem poletnem času. V času, v katerem vsi že hitimo z delom, saj letina prehiteva za celi mesec.

Nazadnje smo se srečali v mesecu aprilu in kar nekaj dogodkov se je med tem času dogodilo, tako, da vas malo spomnim za nazaj.

Sredi aprila smo imeli 5. društve-

no ocenjevanje vin na Turistični kmetiji Marte in Albina Druzovič. Prispevali smo 38 vzorcev vin. Povprečna ocena ocenjevanja je bila letos 18,04, kar pomeni, da so vsa vina v povprečju vrhunske kvalitete in kar 16 vin si je med temi zaslužilo zlato priznanje, 4 vzorci so bili ocenjeni s srebrnim priznanjem vendar z oceno 18,03 do 18,09 (novo pravilo je, da so

vina ocenjena kot vrhunska nad 18,10 in ne več nad 18,01 tako, da je tem vinom zmanjkala le sreča za dosego zlatega priznanja), vsa ostala vina so bila ocenjena s srebrnim priznanjem. Omenila bom vsa vina katera so bila med posamezno sorto ocenjena:

Stanko Petek in Andrej Doberšek iz Dornave, Alojz Fekonja, Tilika in Enko Počivalnik ter Albin Druzovič za Zvrst;

Simon in Janez Druzovič, Janez Kostanjevec, Karl Veršič, Ivan Rebrec in Edi Čeh za Laški rizling;

Simon in Janez Druzovič za Chardonnay in Kerner;

Simon in Janez Druzovič, Albin Druzovič in Marko Toplak iz Juršincev za Sivi pinot;

Simon in Janez Druzovič, Marko Toplak in Albin Druzovič za Renški rizling;

Simon in Janez Druzovič in Marko Toplak za Sauvignon in še za Muškato otonek;

Simon in Janez Druzovič (šampion med rednimi trgatvami z oceno 18,40), Albin Druzovič in

Edi Kupčič za Traminec;
Simon in Janez Druzovič, Edi Čeh,
Marko Toplak, Mojca in Marjan
Druzovič in Drago Doberšek za
sorto Rumeni muškat;

Posebni trgatvi - Predikatna vina:

Edi Kupčič za sorto Dišeči tra-
minec izbor letnik 2006 z oceno
18,73 in

**Simon in Janez Druzovič za
sorto Laški rizling jagodni iz-
bor letnik 2006 z oceno 19,17,
kar si je prislužil Veliko zlato
priznanje.**

V upanju, da vas je ocenjevanje
pritegnilo Vas naslednje leto, ko
bo že 6. zapovrstjo, lepo vabimo,
da se nam pridružite in prispeva-
te kakšen vzorec vina.

Prav tako se je nekaj naših čla-
nov udeležilo Grajskega ocenje-
vanje in ocenjevanja Dobrote
slovenskih kmetij na Ptuj.

V mesecu maju smo si člani
Upravnega odbor ogledali Zor-
kovo klet, katero pripravljamo za
Muzej in se dogovorili, za opre-
mo v kleti, saj je ostalo v kleti že
postorjeno. Družina Zorko, kate-
ra bo z veselje, dala klet v najem
našemu društvu za namen Mu-
zeja, je klet že v celoti obnovila,
tako, da manjka le še oprema in
nekaj dela glede električne na-
peljave. Ob tej priložnosti napro-
šam vse, ki bi lahko prispevali
prostovoljno ali z majhnim od-
plačilom desko oz. hrastov fosen
za opremo kleti. Muzej bi želeli
urediti do konca leta.

Za državni praznik, 25. junija,
smo vas povabili na Popotovanje

s kolesi in avtobusom po zgodo-
vinsko, turistični poti domačega
kraja - Sv. Andraž.

Meseca julija smo si vzeli čas za
počitnice, prav tako avgusta,
vendar nas je vreme že začelo
malo prehitovati, tako da smo
23. avgusta organizirali Ekskur-
zijo po Mariborski vinski cesti, v
Avstrijo, v Svečino in Špičnik ter
na zanimivo večerjo.

Obiskali smo Fakultetni center
za kmetijstvo na Meranovem,
kjer smo si ogledali njihove učil-
nice, laboratorij, Muzej nadvoj-
vode Johana – Janeza, kateri
je med prvimi začel z vidnejšim

vinogradništvom pri nas, sledi-
la je malica in nato vodena po-
kušnja v kleti. Pot nas je potem
peljala preko meje v Jurij k vino-
gradniški kmetiji Heidi in Herbert
Germuth, na staro vinsko cesto.
Ogledali smo si proizvodne pros-
tore, prostor za vinotoč, skladišča
in klet, v kateri smo tudi poskusili

njihova vina.

Pod starimi drevesi nam je na
Svečini družina Šerbinek lepo
pripravila dobrodošlico in nas
pogostila z njihovimi domačimi
proizvodi in prav tako ne daleč
stran, je na Špičniku sadjarsko-
vinogradniška kmetija Vdovič.

Dan smo zaključili na Turistični
kmetiji v Sp. Kungoti Pri Mateju
ob psebni večerji, katero nam je
pripravil gospodar izpod peke.
Jedli smo jagnjetino, odojka in
teletino.

Izmučeni od pokušinj in malce
bolj napete vožnje, saj nas je celi
dan vodila pot po samih hribih in
ozkih cestah, smo z veseljem pri-
šli domov in spet z enakih mne-
njem vsepovsod je lepo in dobro,
a doma je najboljšje.

Mojca Druzovič

DRUŠTVO GOSPODINJ NA IZLETU V SLOVENSKEM PRIMORJU

Razstava ročnih del

Članice Društva gospodinj Vitomarci smo se, 26. junija 2007, z avtobusom odpeljale na enodnevni izlet v Izolo in Piran. Vožnja iz Vitomarcev se je nadaljevala po avtocesti mimo Celja, Ljubljane, Postojne do slovenskega primorja. Najprej smo si ogledale grad SOCERB, od koder se ponuja čudovit razgled po tr-

žaškem zalivu, ostanki socerbske trdnjave ležijo na kraških stenah, tako rekoč na meji med Krasom in Istro. Sledil je ogled romarske cerkvice Sv. Trojice iz začetka 12. stoletja, ki je med najlepšimi kulturnimi spomeniki in je tudi uvrščena na seznam svetovne kulturne dediščine. Najbolj znamenita freska je upodobitev

mrtvaškega plesa. Nato smo se odpeljale na kosilo. Potem smo imele prosto za kopanje v Simonovem zalivu. Ob dogovorjeni uri pa smo se odpeljale v prijetno urejeno mesto PIRAN s pridihom mediteranske arhitekture, ki leži med prostranim Jadranskim morjem in zgodovinskim obzidjem, katero je nekoč služilo kot obramba pred sovražniki. Z vrha zvonika se nam je ponujal prečudovit razgled nad samim mestom s tipičnimi terasami, strehami, mansardami in kamni. V Piranu smo si ogledale številne znamenitosti. Sprehodile smo se po Prešernovem in Cankarjevem nabrežju do Tartinijevega trga ter naprej do cerkve sv. Jurija. Imele smo še nekaj prostega časa za samostojne ogleda in v poznih popoldanskih urah je sledila vožnja proti domu, kamor smo prišle v večernih urah.

Elizabeta Kosec
tajnica društva

DOGAJANJA V ŠPORTNEM DRUŠTVU VITOMARCI V POLETNIH MESECIH

Tudi v poletnih mesecih so bile aktivnosti v Športnem društvu Vitomarci pestre.

Igralci malega nogometa smo tekmovali v poletni ligi v Juršincih, kjer smo se ob zaključku lige uvrstili v zlato sredino. Sodelovali pa smo tudi na treh turnirjih v malem nogometu.

V času poletnih počitnic sem vodil treninge v igranju malega nogometa za mlade člane v starosti od 10 let do 12 let.

Konec meseca junija smo člani

ŠD bili na že tradicionalnem izletu, tokrat smo spoznavali Goričko in Prekmurje. Tako smo si ogledali grad Grad, ki je eden največjih gradov pri nas, je pa zagotovo grad, ki ima izmed vseh slovenskih gradov največ sob - ima jih kar 365. Precejšen del tega gradu je že prenovljen, preostanek pa še intenzivno obnavljajo, saj jim je s finančnimi sredstvi priskočila na pomoč Evropska unija. V gradu je veliko muzejskih zbirk, lepo pa je ob-

novljena in urejena tudi Poročna dvorana. Zaradi vdora zemlje na žalost ne morejo obnoviti grajske ječe in nasploh celega podzemlja, ki je bilo narejeno v treh etažah. Ampak je le to tudi v razvalinah zanimivo za ogled. Skratka, grad Grad si je vredno ogledati! Število turistov, ki si ga ogledajo, se iz leta v leto povečuje, lansko leto je bilo prav rekordno, kljub slabemu vremenu. Tudi sicer je z Gradom povezanih kar nekaj drugih aktivnosti in prireditev, ki

*Gasilski posnetek udeležencev izleta pri obeležju
TROMEJNIK (TRDKOVA)*

*Stojijo: Dejan, Sergej, Primož, Gregor I., Gregor H.,
sedijo: Davorin, Leon, Uroš*

jih izvajajo domačini oz. okoliški prebivalci. Npr. vsako leto 31. oktobra organizirajo Noč čarovnic! Po teh krasnih vtisih iz Gradu, smo se podali na Trdkovo na Tromejnik, kjer se stikajo meje Slovenije, Avstrije in Madžarske. Nato smo se po učni poti odpekljali v Serdico v "Čebelji gradič". Tam nas je sprejel prijazen lastnik čebelnjaka in nam ga razkazal. Tudi to, kako se približati čebelam in preživeti brez pika, je bilo svojstveno in izjemno doživetje! No, vsem je uspelo, le

enega izmed udeležencev je čebela pozdravila po svoje! Lahko poskušate uganiti, koga neki je čebela pičila in zakaj je bilo to ostalim udeležencem zabavno. Zatem smo si tam ogledali še eksotične ptice in druge redke živali, ki prebivajo v naših krajih. V Serdici smo si privoščili tudi piknik. Ob vrnitvi domov smo se ustavili v Radencih na sladoledu in se sprehodili po znamenitem parku stoletnih smrek. Izleta se je udeležilo 31 članov, vzdušje pa je bilo nepozabno! Vsekakor

bomo izlet po naši lepi domovini organizirali tudi prihodnje leto. Za konec le še to, ker je igrišče pri osnovni šoli urejeno z razsvetljavo, bomo to jesen naše športne aktivnosti izvajali na domačem igrišču. Tega se še posebej veselijo naši najmlajši člani - mladi nogometaši!

Športni pozdrav!

*Dejan ILEŠIČ
predsednik ŠD Vitomarci*

MÜŽE 2007

"ŠTUDIRO NIS'N"

Tudi letošnje leto je Društvo mladih Vitomarci organiziralo Igre brez meja in zabavno druženje s skupino Mladih 5 in pevko Elo. Že četrto leto zapored smo dokazali, da so naši mladi možgani in pridne roke sposobne organizirati tako velik projekt in ga tudi dobro izpeljati. Petdeset članov, koliko nas šteje naše društvo, smo že tedne prej pripravljali samo prizorišče ter poskrbeli vse potrebno za same igre.

Na sami prireditvi zabave in smeha seveda ni manjkalo. Skozi šest zabavnih iger se je prebijalo sedem prijavljenih ekip, Askari Club, Bife Rola, Prostovoljno gasilsko društvo, Strelesko društvo, Kremenčkovi, Bulls in Odšteka-

nih 5. Naša izvrstna povezovalca programa, Andreja Čuček in Milan Černel, sta poskrbela, da so obrazi vseh tekmovalcev in gledalcev bili vedno nasmejani. Obiskovalci pa so se nasmejali tudi ob naših lepih nagradah na srečelovu, za katere se vsem sponzorjem in vsem, ki ste kakorkoli pomagali pristrčno zahvaljujemo. Tisti, ki se Müž 2007 niste mogli udeležiti iz katerega koli že razloga, vas že vnaprej vabimo na Müže 2008, kjer vam zagotavljamo ponovno rajanje do jutranjih ur. Pa mimogrede, letos so najvztrajnejši veseljaki ostali vse do zgodnje jutranje pol devete ure...

In, ker se v domačem kraju vedno bolj uresničuje moto Društva mladih Vitomarci: Na mladih svet stoji, in ker smo vedno več aktivni, vas vse mlade in mlade po srcu, ki še niste včlanjeni v našo društvo, vabimo, da se nam pridružite. Nikoli ni odveč kak nov član ali sveža zamisel.

Vsem, ki ste ponovno sedli v šolske klopi želimo prijetno vrnitev in mnogo uspeha ter toplo in ljubezni polno jesen.

*Lea Vršič
članica društva mladih
Vitomarci*

UPOKOJENCI JESENI 2007

Poletje je za nami. Pred nami je jesen in s tem nekaj aktivnosti našega društva.

Veliko nas je bilo to poletje zelo aktivnih. Te aktivnosti so zelo dobro uspele. Za naš spomin jih naj nekaj naštejemo: Srečanje upokojencev v Mariboru na Snežnem stadionu in obisk lepe pohorske vasi in botaničnega vrta. Poln avtobus je mnoge popeljal na romanje v Brezje. Prav tako je bil poln avtobus na romanje na Sveto goro pri Novi Gorici, ogled Soške doline in Kobarida. Pri tem je bilo pravo doživetje pogled z ladje na bregove Soče v mestecu Most na Soči.

Prav lepo in uspešno pa je uspel pohod po delu naše občine, ki ga je organiziralo Vinogradniško sadjarsko društvo in smo pri tem sodelovali. Ob tem se moram kot predsednik društva in v imenu vseh sodelujočih občanov organizatorjem zahvaliti, posebno članom upravnega odbora Društva upokojencev in ostalim. Aktivnih je bilo 19 članov. Največ organizacijskega dela od upokojencev pa so opravili Edo Kupčič, Alojz Fekonja, Janez Kvar, Karel Vršič,

Kondrad Danko in Vinko Gomzi z družino. Mnogi smo bili v vlogi obeh društev in še ženske v vlogi Društva gospodinj. Tudi njim gre zahvala. Lepa hvala tudi občini in županu, katere pomoč je bila velika. Hvala tudi Vinogradniško sadjarskemu društvu in predsednici Mojci Druzovič, ki je pohod organizirala.

Muzej pri Gomzijeveh, ki so ga sami materialno in finančno postavili na ogled pa nam je lahko v ponos in hvalo, da na prejšnje čase nismo pozabili, da imamo kaj pokazati in ohraniti mladim in, da ne zanemarjamo naše kulturne dediščine. Hvala Vam Gomzijevi!

Tudi jesen bo pestra. 9. septembra bo srečanje upokojencev v Moškanjcih za celo našo ptujsko območje. Tam dobi naša športna skupina upokojencev pokal za športno tekmovanje v pikadu. Dosegli smo 2. mesto od 8 moških skupin. Vse čestitke skupini in vabljeni na srečanje.

Jeseni in pozimi bo potekala anketa, ki bo zajemala upokojence nad 69 letom starosti. Namen ankete je ugotoviti, kako starejši

živimo, kaj pričakujemo od življenja v starosti in kako bi želeli, da ga preživimo. Obiskali vas bodo anketarji našega upravnega odbora Društva upokojencev. Država, Zveza društev upokojencev in drugi želijo izvedeti in pomagati, da starost preživimo čimbolj kakovostno, lepo, srečno, zdravo in zadovoljno. Dajte svoje mnenje anketarju, kaj vi predlagate, da bi bile te želje čimbolj uresničljive.

Geslo Zveze društev upokojencev Slovenije je:

GRE ZA ČIMBOLJ KAKOVOSTNO ŽIVLJENJE NA DOMU DO KONCA!

Ta aktivnost poteka po celi Sloveniji.

Jeseni so še druge aktivnosti kot potovanje na Madžarsko, romanje na Svete gore in ogled kakšnega zanimivega kraja, muzeja in drugo.

Želim vam lepo jesen, da bi bilo čim več plodov, da bi bili zdravi in še sodelujte z našim društvom.

Edi Kupčič
predsednik

VRTEC - ŠOLA

VRTEC IN NAŠA PRIČAKOVANJA

Ko sem se odločala za poklic vzgojiteljice, sem bila zelo mlada. Predvsem je prevladovala misel, da je dovolj imeti otroke rad. V marsikateri glavi je nastala idealna slika o delu z majhnimi otroki. Šele ko sem zaključila šolanje, sem se resnično posvetila spoznavanju tega poklica.

Odraščanje otrok z našim dajanjem čustvene topline, z usmerjevalnimi dejavnostmi in v pri-

mernih didaktičnih razmerah nas navdaja z radostjo. Še posebej, če otroci sledijo našim pričakovanjem.

Vrtec ni nadomestilo za domačo vzgojo, ampak jo le ustrezno dopolnjuje. Ob vstopu vanj otrok z drugimi otroki preizkuša komaj pridobljeno lastno podobo. Ali takšno sprejme ali pa jo je prisiljen popravljati.

V vzgojnem procesu ima vzgoji-

teljica izredno pomembno vlogo. Vzgojiteljica s svojo celotno prisotnostjo in izvirnim strokovnim pristopom spodbuja otroke k učenju in razvijanju intelektualnih, psihomotoričnih in senzoričnih sposobnosti. Hkrati pa daje otrokom možnost za potrjevanje pridobljenih vedenjskih vzorcev. Ali si lahko zaželimo še kaj boljšega za naše otroke? Nezadovoljstvo se ne bi smelo pojavljati,

vendarle pa se v praksi pogosto zgodi, da pričakovanja staršev niso usklajena z zahtevami vrtca in potrebami otrok. To povzroči napetost, nelagodje ali drugačne stiske.

Kaj pa lahko naredimo, da bodo otroci odraščali čim bolje? Je kje mogoče dobiti nasvet ali recept?

Otroci pravzaprav potrebujejo človeka, ki smo si ga mi želeli

med odraščanjem ali pa smo ga celo imeli ob sebi. Takšnega, ki zna vzpostaviti čustveno naklonjen odnos ter pravilno odmerjati meje in pravila.

Morda bi bilo potrebno razmisliti o kakovosti in pristnosti odnosa z našimi otroki. Ta naj ne bi vseboval naših obremenjujočih predstav o »idealni vzgoji«. Otrokom so za optimalni razvoj dovolj lahko tudi ljudje, ki jih raz-

lično spodbujajo pri oblikovanju lastne samopodobe. Najboljša vzgoja je pravzaprav rezultat čustveno obarvanega odnosa.

Zato je za optimalni razvoj otrok potrebno obojestransko in zadovoljivo sodelovanje, saj le to lahko doprinese k dobremu počutju otrok in vseh nas.

Mateja Gavez
vrtec Sv. Andraž

ČEBELI

Nekoč sta bili dve čebeli. Ena je bila pridna, druga pa lena. Lena čebela še nikoli ni nabirala medu.

Pridna čebela je vsak dan nabirala med. Lena čebela pa jo je dan za dnem prosila: »Daj meni še prinesi malo medu.« Pridna čebela ji je vedno ustregla.

Nekega dne je že zjutraj pridna čebela hitela nabirati med, ko je lena še sladko spala. Zbudila se je in zagledala, kako se pridna čebela vrača s polnimi vrečami

medu. Rekla je: »Ne bodi nesramna in mi odstopi nekaj medu.« Pridna čebela ji ga je dala.

Čez nekaj dni je šla pridna čebela spet po med. Vrnila se je domov in vrečo z medom shranila pod list. Lena čebela ji je predrzno rekla: »Gotovo mi boš podarila nekaj medu! Si ga grem kar vzet.« Pridna čebela jo je ustavila: »Zdaj je pa dovolj! Jaz cele dneve letam in nabiram med, ti pa samo lenariš, zato ti medu več ne dam!«

Leni čebeli ni preostalo drugega, kot, da si gre sama po med. Začelo je snežiti. Zapadlo je veliko snega in lena čebela ni mogla več po med. Celo zimo je bila lačna in bilo ji je žal, da si poleti ni nabrala dovolj medu za zimske dni.

Kdor ne dela, naj ne je; to je nauk te zgodbe.

Sara Zagoršek, 7.b

ŠOLSKI ZVONEC JE SPET ZAZVONIL

foto: šolski arhiv

Prvi šolski dan še malo zaskrbljeni, vendar veseli
in vedoželjni prvošolčki

Po počitnicah, ki so marsikomu prehitro minile, smo spet tukaj, učenci, učitelji in ostali delavci šole.

Letos je število učencev v primerjavi z lanskim šolskim letom nekoliko nižje. Trenutno šola obiskuje 79 učencev, od tega je prvič prestopilo šolski prag 12 prvošolcev.

Kot vsak začetek, nam tudi ta predstavlja izziv, ki je prežet z željo, da bi našim učencem zagotovili največ. Največ, ne samo v smislu izobraževanja, temveč tudi vzgoje. Ta namreč poteka manj opazno, toda šola učenca vzgaja z zgledom, ravnanjem in odnosom vsak trenutek, ki ga ta v njej preživi.

Strokovna usposobljenost učiteljev, ki svoje znanje nenehno nadgrajujemo, kvalitetno načrtovano vzgojno izobraževalno delo in sodobno opremljena šola nam to omogočajo.

Kako pa šolo doživljajo učenci?

Za nekatere je šola breme, obveznost, za druge pa pomeni veliko priložnosti za pridobivanje znanja, spretnosti, za druženje, za osebno rast.

Upam, da bo letos in tudi v prihodnjih letih število slednjih prevladovalo.

Prav tako tudi upam, da se bodo tudi v bodoče uresničile moje želje in želje vseh zaposlenih, naj bo podružnična šola Vitomarci šola, v katero bodo radi prihajali učenci, starši in delavci šole. Naj bo šola zgled kraju in v ponos Občini Sv. Andraž.

*Jožica Zorko
ped. vodja šole*

Delavnice ob tednu otroka

Najmlajši v kuharski delavnici

Mladi animatorji: (z leve) Kristjan, Tomaž, Anita, Leonida, Nina

Poseben dan tudi v vrtcu

Na Podružnični osnovni šoli Vitomarci so v okviru tedna otroka potekale ustvarjalne delavnice.

Mladi Vitomarčani - Leonida Vršič, Anita Vršič, Nina Žvarc, Tomaž Braček in Kristijan Majer, so pod mentorstvom učiteljice Andreje Černel za vrtec in učence prve triade pripravili gledališko igro z naslovom »Prav poseben dan«. V vrtcu so skupaj z njimi zarajali ob glasbi, kasneje pa svojo ustvarjalnost predstavili tudi vsem ostalim učencem šole.

Tomaž je skupaj z otroki ustvarjal lutke, Kristijan je vodil športno delavnico, Leonida je z otroci tiskala s pečatniki, izdelovala glinene izdelke, »prav posebne« podpise, Anita je navduševala v pekarski delavnici, ki je celo šolo ovila v omamen vonj po piškotih, katere pa so otroci prav z užitkom tudi pojedli. Nina pa je s svojim talentom otroke z lahkoto popeljala v svet plesa in glasbe.

Ob tem smo bili prav vsi veseli in zadovoljni; otroci z druženjem in ustvarjanjem, mladi voditelji delavnic pa so ob vsem dobili tudi osebne in javne potrditve za svoj talent in uspeh.

Učiteljji smo lahko ponosni na bivše učence naše šole, ki s svojim znanjem, spretnostmi in veščinami razveseljujejo naše učence.

Andreja Černel

ZAČETEK BRALNE ZNAČKE NA POŠ VITOMARCI

Pravljični junaki Špela, Rok, Sara, Eva in Anamari

Ravnatelj Mirko Žmavc, gospod Tone Partljič, župan Franci Krepša
in vodja POŠ Jožica Zorko

Uradni začetek bralne značke je po vsej Sloveniji 17. september. Učenci in delavci podružnične osnovne šole pa si bomo letošnji 17. september še posebej dobro zapomnili. Obiskal nas je znan dramatik, pisatelj in podpredsednik bralne značke gospod Tone Partljič. Gospod Tone nas je lansko leto obiskal ob zaključku bralne značke. Ko je videl, da je šolska knjižnica zelo lepa, a zelo prazna, je obljubil, da nam podari nekaj knjig. V poletnih mesecih je obiskal našo čistilko Marinko in ji za knjižnico pustil 10 knjig. Ker pa se mu je zdelo, da je to le kapljica v morje, se je odločil podariti še več. Tako je v ponedeljek, 17. septembra, pripeljal še več kot sedemdeset knjig. Učenci in delavci šole smo mu pripravili kratek kulturni program in ga s pomočjo pravljичnih junakov popeljali v svet pravljič. Gospod Tone nas je tako popeljal v letošnjo sezono BZ. Na slovesnem sprejemu pa sta bila tudi ravnatelj g. Mirko Žmavc in župan g. Franci Krepša. Ravnatelj se je gospodu Tonetu Partljiču zahvalil za njegovo dobrodušnost. Učenci pa so obljubili, da bodo letošnji »bralni maraton« poskušali s pomočjo njegovih knjig čim prej preteči.

Gospodu Tonetu Partljiču se še enkrat iz srca zahvaljujem. Trkam pa na srca tistih, ki imajo doma kakšno primerno in ohranjeno knjigo, a je ne potrebujejo več, da nam jo podarijo, saj jo bodo naši knjižni molji radi prebrali.

Marjana Gomzi
knjižničarka

Obvestila občinske uprave

VODOVODNI PRIKLJUČKI

V kolikor še nimate javnega vodovodnega priključka in se nameravate v bližnji prihodnosti nanj priključiti, vas vljudno vabimo, da se oglasite na občinski upravi, kjer vas bomo seznanili s pogodbo. Vodovodni priključek stane 1.023 Eur, prispevek za projekte pa znaša 46,95 Eur. Polovica zneska za priključek 511,5 Eur in prispevek 46,95 Eur se poravnava pred izvedbo priključka, ostalo je možno poravnati v desetih mesečnih obrokih po izvedbi priključka.

Alenka Vrščič

ODKAZILO DREVJA

Zavod za Gozdove Slovenije, Območna enota Maribor, Krajevna enota Ptuj obvešča:

OBVESTILO

vsem lastnikov gozdov in gozdnih površin odkazilo drevja za domačo rabo je **OBVEZNO** (les za drva, tehnični les)

V skladu z določbami 17. čl. Zakona o gozdovih (U.L. RS, 30/93) si je lastnik pred posegom v gozd dolžan pridobiti odločbo o odobritvi poseka izbranih dreves, ki mu jo po predhodnem skupnem ogledu gozda in označitvi dreves (odkazila) izda revirni gozdar Zavoda za gozdove Slovenije.

Odkazilo dreves je prosto plačila upravne takse!

Lastniki gozdov naj kontaktirajo krajevno pristojne gozdarje osebno, pisno ali ustno po telefonu v času uradnih ur na Krajevni enoti Ptuj ZGS:

Po., sre.: od 7.00 do 9.00
tel.: 02/ 780 01 70
ali 02/ 745 27 91

BIBLIOBUS – POTUJOČA KNJIŽNICA

Potujoča knjižnica ima v svoji knjižni zbirki 34.406 enot gradiva. V

bibliobus, ki sprejme okrog 5.000 enot gradiva, redno nameščajo novejšo in aktualno gradivo.

Bibliobus se ustavi pred OŠ v Vitomarcih ob četrtkih med 8.00 in 9.30:

4. Oktober, 25. Oktober,
15. November, 6. December,
27. December.

Na bibliobus se lahko vpišejo vsi prebivalci, saj ponuja knjižno in neknjižno gradivo za otroke, mladostnike in odrasle. Pravila za bralce urejata poslovnik in cenik knjižnice. Izposoja gradiva in članarina sta brezplačni. Več informacij najdete na spletni strani Knjižnice Ivana Potrča Ptuj: <http://www.knjiznica-ptuj.si/>

ODPADKI NA POKOPALIŠČU

Spoštovani občani, že v prejšnji številki smo vas obvestili o nevestnem ravnanju nekaterih, ki domače odpadke odlagajo v zbirno jamo na pokopališču.

Žal se moramo oglasiti tudi tokrat, saj v zbirni jami še vedno najdemo odpadke, ki tja ne sodijo.

Zapisali smo že, da v zbirno jamo lahko odvržete odpadke z grobov, to so: zemlja, posušeno cvetje, sveče.

Med odpad na pokopališču NE SODIJO ostanki od kamnoseški del na pokopališču (ta odpad mora s seboj odpeljati kamnosek, ki vam opravlja dela na grobovih), gospodinjski odpad, keramika, ind.

Ker se nepravilno odlaganje odpadkov nadaljuje, bomo na pokopališču uvedli poostren nadzor. Za nepravilno odložene odpadke bomo povzročitelju zaračunali vrednost celotnega odvoza odpadkov s pokopališča.

Bernarda Ban

OBČINSKI PRAZNIK

9. Občinski praznik bomo tudi letos praznovali 1. adventno nedeljo. V soboto, 1. decembra bo osrednja občinska proslava, v nedeljo 2. decembra pa bo prireditev pred cerkvijo Sv. Andraža. O vsebini in dogodkih boste pravočasno obveščeni.

PREDLOGI ZA SPREMEMBO NAMEMBNOSTI ZEMLJIŠČ

Obveščamo vas, da lahko podate pobudo za spremembo namembnosti zemljišča (kmetijskega ali drugega zemljišča v zazidalno in obratno). Vloge za spremembo namembnosti lahko oddate na:

- Skupni občinski upravi, Mestni trg 1, 2250 Ptuj, soba št. 38 (2. nadstropje);

- v sprejemni pisarni Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah, Vito-marci 71, 2255 Vitomarci.

Vse tiste, ki ste pobude že podali v preteklih letih obveščamo, da so bile vse pobude posredovane pristojnim organom, da se o njih še odloča in, da boste o odločitvi o vaši vlogi obveščeni.

ZARAŠČENOST OB CESTAH

Lastnike zemljišč, ki mejijo na ceste obveščamo in vljudno naprošamo, da tam kjer se ob cestah pojavlja zaraščenost drevja, počistijo in posekajo veje v varovalnem pasu, ki po odloku o občinskih cestah meri v naseljih 1.5 m, izven naselja pa 2 m. Varovalni pas naj pri obdelovanju zemljišč upoštevajo tudi lastniki zemljišč, kjer sadijo razne obdelovalne kulture.

Vidljivost in varnost na naših cestah se bo tako izboljšala, s čimer bomo prispevali tudi k večji urejenosti našega kraja.

Športno igrišče pri šoli

Na predlog Darka Rojs-a, predsednika KMN Vitomarci, je bilo s sredstvi občine urejeno športno igrišče pri šoli. Povišana je bila ograja za goli, urejena brežina, prestavljeni reflektorji, vrisane črte, urejen prireditveni plato na južni strani igrišča.

Člani KMN Vitomarci so v začetku septembra uspešno organizirali nogometni turnir Sandijev memorial. Več o tem so napisali člani sami, kar lahko preberete v njihovem prispevku.

Opozoriti pa moramo, da nekateri zelo uničujejo na novo urejeno igrišče. Skoraj vsako jutro najde hišnik, milo rečeno, razkopan prireditveni plato nad igriščem. Plato je utrjen z gramozom, bil je poteptan in pripravljen za asfaltiranje. Sedaj pa nočni obiskovalci vestno skoraj vsak večer "razorjejo" gramoz in tako uničujejo prireditveni prostor. Prav tako z vozili divjajo po asfaltiranem igrišču in z gumami uničujejo na novo zarisane črte igrišča. Takšno nevestno ravnanje uni-

čuje pred kratkim urejeno igrišče. Naj poudarim, da je igrišče prvenstveno namenjeno za uporabo šolarjem, nato pa tudi vsem prebivalcem, vendar s predpostavko, da ga bodo uporabljali vestno in po načelu dobrega gospodarja.

Ker z takšnim ravnanjem nastaja škoda bomo na igrišču uvedli videonadzor.

za občinsko upravo
Bernarda Ban

USPEŠNOST OBČINE NA RAZPISIH

E-TOČKA

V mesecu juniju se je Občina Sv. Andraž prijavila na Javni razpis za postavitev ali nadgradnjo javnih e-točk z brezžičnim dostopom, ki ga je razpisalo Ministrstvo za gospodarstvo.

V mesecu septembru smo prejeli sklep o izbiri vloge in podpisali pogodbo o financiranju postavitve javne e-točke v znesku 5.313,-68 EUR. Tako nam bo Ministrstvo za gospodarstvo v celoti (razen davka na dodano vrednost) financiralo prijavljeno naložbo.

V začetku novembra 2007 lahko torej v prostorih občine Sv. Andraž v Slov. goricah pričakujete e-točko z brezžičnim dostopom, kjer bodo v brezplačno uporabo na voljo štirje sodobni računalniki, ki bodo dostopni prav vsem, vsak delovni dan med 7. in 15. uro. Nadzor nad opremo, pomoč pri delu in podobno bomo izvajali zaposleni v občinski upravi. Lepo vabljeni!

Darja Vudler

»Naložba v vašo prihodnost«
Projekt delno financira Evropska unija.
Evropski sklad za regionalni razvoj

RAZVOJNE PRIORITETE – Razvoj regij

Uspešno smo kandidirali na prvem Javnem razpisu za prednostno usmeritev »Regionalni razvojni programi« v okviru Operativnega programa krepitve regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Razvoj regij«, ki ga je junija 2007 razpisala Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Na razpis smo prijaviili projekt: Obnova in modernizacija cestnavesovalna povezava na AC A5 (Maribor – Lendava – meja z Madžarsko) pododsek Spodnja Senarska-Cogetinci.

Na razpisu smo bili uspešni. Za izvedbo projekta ob sofinanciranju Evropskega sklada za regionalni razvoj smo 27.9.2007 s Službo vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko podpisali pogodbo o sofinanciranju.

Gre za skupen projekt s sosednjima občinama Cerkljenjak in Juršinci, pri čem je naša občina nosilec projekta. Celotna investicija je vredna 1,061.158 Eur, od tega

403.788 Eur sofinancira Služba vlade RS za lokalno samoupravo (slabih 39 %), 316.069 Eur naša občina in preostalih 341.301 Eur sosednji občini. Projekt bomo pričeli izvajati v letu 2008 in bo predvidoma zaključen do septembra 2009.

Projekt je skladen z usmeritvami in cilji Regionalnega razvojnega programa Podravske razvojne regije 2007-2013 in je vključen v Izvedbeni načrt Regionalnega razvojnega programa 2007-2009 kot prednostni razvojni projekt Podravske regije.

Planirana investicija je predvidena v naslednjih programih in načrtih:

- v Načrtu razvojnih programov občine
- v Območnem razvojnem programu in
- v Izvedbenem regionalnem načrtu za Podravje 2007-2009.

Namen predvidene investicije je, da omogoči in pospeši gospodarsko-turistični razvoj ob rekonstrukciji lokalnih cest z zagotavljanjem večje prepustnosti

in večje varnosti, prehodnosti in dostopnosti potencialnih turistov in zaposlenih do pomembnejših gospodarsko-turističnih subjektov v občinah.

V okviru modernizacije obravnave trase se planira preplastitev z delno rekonstrukcijo vozišča, na delu trase pa tudi novogradnja.

Realizacija projekta bo omogočala:

- nadaljnji razvoj sadjarstva in vinogradništva v tem predelu Slovenskih goric
- nadaljnji razvoj turističnih destinacij
- navezavo na VTC 13
- splošni gospodarski napredek področja in na ta način poživitev razvoja vseh vrst gospodarskih in turističnih dejavnosti

ODPRTO ŠIROKOPASOVNO OMREŽJE ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

Ministrstvo za gospodarstvo pripravlja razpis za Operacijo gradnje, upravljanja in vzdrževanja odprtega širokopasovnega omrežja elektronskih komunikacij v lokalnih skupnosti oz. Nacionalna širokopasovna mreža ali širokopasovni internetni dostop.

Z uspešno prijavo na razpis (ki je še v pripravi) bi lahko v naslednjem letu pričeli z izgradnjo omrežja za širokopasovni elektronski dostop, kar pomeni večje zmogljivosti internetnega dostopa, možnost digitalne telefonije in televizije.

V zvezi s tem smo prejeli že veliko informacij, še vedno pa ni dokončnega razpisa s strani Mi-

nistrstva za gospodarstvo, zato o samem projektu trenutno ne moremo povedati kaj več. Morda bo več znanega v naslednjih tednih in vam bomo kaj več o tem napisali v naslednji številki Novic.

Bernarda Ban

OBČINSKI SVET IN ODBORI

Občinski svet in odbori

4. oktobra 2007 je v prostorih Občine Sveti Andraž v Slov. goricah potekala 8. redna seja občinskega sveta. Na njej so obravnavali sledeče točke:

1. Pregled in potrditev zapisnika 2. izredne seje;
2. Pregled in potrditev zapisnika 1. korespondenčne seje;
3. Pregled in potrditev zapisnika 7. redne seje;
4. Poročilo župana o izvrševanju sprejetih sklepov
5. Poročilo o opravljenem nadzoru zaključnega računa proračuna Občine Sv. Andraž v Slov.goricah za leto 2006
6. Odlok o zaključnem računu proračuna za leto 2006
7. Poročilo o izvrševanju proračuna za obdobje 1.1. do 30.6.2007
8. Letni program športa 2007
9. Letni program kulture 2007
10. Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča NUSZ – prva obravnava
11. Pravilnik o dodeljevanju državnih pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja
12. Pravilnik o plačah in drugih prejemkih občinskih funkcionarjev, članov delovnih teles občinskega sveta ter članov drugih občinskih organov- druga obravnava
13. Soglasje k sistemizaciji delovnih mest v Vrtcu Sv. Andraž za šolsko leto 2007/2008
14. Pobude in vprašanja
15. Razno

Po 25-tih letih

*Katero leto se piše??Piše se leto 2007.
Ja in?*

A ni ura enaka uri, a ni dan enak dnevu, a ni leto enako letu???

Koliko sem star-a?

Kaj sem pa naredil/a v vsem svojem velikem in silnem življenju??

Koga vse sem srečal/a?

Kdo mi je polepšal dni mojega življenja?

Na koga se velikokrat spomnim?

Kdo mi je ostal najbolj v spominu?

Katerih trenutkov svojega življenja se še danes spominjam?

Kateri dogodki iz preteklosti me ogrejejo v dnu duše?

*So dnevi, ki so vredni spomina,
So dogodki, ki ostanejo v spominu za vedno
in so ljudje, ki jih rad srečaš!*

Na to povabilo smo se 1. septembra 2007 odzvali sošolci in sošolke, ki smo v šolskem letu 1981/82 obiskovali 8.razred osnovne šole. Torej smo se zbrali na 25. obletnici zaključka osnovne šole. Večina smo letniki 1967, kar je bil še dodaten razlog za srečanje, saj smo lahko skupaj praznovali 40-ti rojstni dan. Ker smo v naših časih obiskovali višje razrede v Ptuj na Mladiki, so k temu spadali tudi naši sošolci in sošolke iz Trnovske vasi. Tako smo bili »vozači« ponovno skupaj na celodnevnem druženju. Ker je bila vožnja z avtobusom v šolo na Ptuj običajno prav zabavna, smo se odločili, da to poskusimo ponoviti. Zato smo se z avtobusom podali na izlet v smeri Koroške in sicer po Dravski dolini. Na avtobusu nam nič ni manjkalo, saj smo imeli na voljo dovolj kave, domačega peciva in aperitive, šofer pa je bil naš sošolec Mirko Vršič. Za povedati smo si imeli ogromno, tako da

je pot do turistične kmetije Klančnik kar prehitro minila. Kmetija Klančnik leži na sotočju treh dolin, Mežiške, Mislinjske in Dravske. Tam so nas s turističnim vlakcem popeljali skozi njihov gozd, kjer imajo oboro damjakov in muflonov, ogledali smo si posebnosti njihove kmetije (predvsem je bil zanimiv molzni robot), se malo okrepčali, zaplesali ob spremljavi harmonike in našega muzikanta Ivana Pučka in že nas je pot vodila do dravskih splavarjev. S splavom smo se popeljali po Dravi od Javnika do Ožbalta. Med plovbo so nam predstavili pomen splavarstva, doživeli smo izvirni flosarski krst, postregli so nam s flosarsko malico in kavo, ki jo je flosar skuhal kar na splavu na odprtem ognjišču in zaplesali ob flosarskih muzikantih. Ko smo bili spet na kopnem, smo si ogledali še splavarski muzej na nekdanji Šarmanovi domačiji, kjer so zbrani dokumenti, slike in splavarski pripomočki iz najsvečnejšega obdobja dravskih splavarjev. Prav razposajeni smo pot nadaljevali ob reki Dravi navzdol in se ustavili v Fali. Tam smo si pod strokovnim vodstvom ogledali elektrarno Fala, ki je bila zgrajena leta 1918. Popeljali so nas predvsem čez stari del, med agregati stare strojnice, turbino v turbinskem

jašku, ki je že opredeljen kot tehnična dediščina. Ogled je bil zanimiv predvsem za sošolce. Da pa sošolke ne bi bile prikrajšane, je bil naš naslednji postanek v Selnici ob Dravi v predilnici ovčje volne. Predstavili so nam celotni potek predelave ovčje volne od nabave surovin pri slovenskih rejcih ovac, potem mikanje, predenje volne, izdelavo posteljne-

ga programa, izdelavo unikatnih pletenin do prodaje v lastni trgovini. S tem smo naše potepanje zaključili, še zdaleč pa ne našega druženja. Polni doživetij smo se vrnili v domače kraje in si na kmetiji Požegar v Bišeckem vrhu privoščili pravi zaključek dneva z večerjo, zdravljico in plesom. Najlepše od vsega, pa so bili naši spomini na šolske dni, od katerih

smo si jih kar veliko obelodanili v obliki anekdot. Seveda smo se spomnili tudi vseh naših učiteljev in učiteljic. Na srečanju smo se zelo zabavali, se veliko smejali, skratka bili smo dobre volje, zato smo si obljubili, da se čez pet let ponovno srečamo.

Nada Horvat

Kaj je rak

Rak je splošno ime za obsežno skupino različnih bolezni, katerih glavna značilnost je nenadzorovana razrast spremenjenih, rakastih celic.

Človeško telo je zgrajeno iz različnih tipov celic, ki rastejo in se delijo le takrat, ko organizem to potrebuje. Ker je življenjska doba večine celic omejena, je celična delitev, s katero nastajajo nove celice, nujna za obnavljanje tkiv in za ohranitev zdravega organizma. Včasih pa lahko zaradi različnih vzrokov pride do prekomerne delitve in kopičenja celic, kar povzroči nastanek tumorja.

Rak se lahko pojavi v katerem koli delu telesa in v vseh starostih, čeprav je najpogostejši pri ljudeh, starejših od 50 let.

Vrste tumorjev

Benigni tumorji so tumorji, grajeni iz celic, ki so podobne normalnim in imajo le omejeno sposobnost rasti. Če jih odstranimo z operacijo, se praviloma ne ponovijo. Benigni tumorji se ne razširijo v druge dele telesa in ne ogrožajo življenja, zato jih ne štejemo med rakaste tvorbe.

Maligni tumorji so rakaste tvorbe, grajene iz nenormalnih celic, ki se neurejeno in nenadzorovano delijo in razraščajo. Tumorske celice vraščajo v okolna tkiva in jih okvarjajo. Pogosto prodrejo tudi v mezgovnice in žile, limfni in krvni obtok pa jih razneseta v oddaljene organe, kjer se tvorijo novi tumorji, t. i. zasevki ali me-

tastaze.

Obstajajo številni različni tipi raka. Pri osnovnem razvrščanju upoštevamo mesto oziroma organ, kjer se je rak pojavil (govorimo npr. o raku dojke, raku pljuč, kostnem raku), natančnejšo vrsto pa določimo z mikroskopskim pregledom rakaste ga tkiva.

Ločimo štiri široke kategorije raka:

- **Karcinomi** so maligni tumorji, ki zrastejo iz epitelnih celic (celic vrhnjice), ki gradijo večino telesnih organov. V kategorijo karcinomov uvrščamo okrog 80 % vseh rakov.

- **Sarkomi** so maligni tumorji, ki zrastejo iz celic opornih tkiv in se pojavljajo zlasti v vezivu, maščevju, kosteh in hrustancu.

- **Levkemije** so rakaste bolezni krvi in krvotvornih organov. V nasprotju z večino drugih rakov se navadno ne pojavljajo v obliki bul ali zatrdlin.

- **Limfomi** so rakaste bolezni limfatičnega sistema, ki ga v telesu tvori omrežje mezgovnic in bezgavk. Limfatični sistem deluje kot nekakšen filter, ki preprečuje, da bi telesu nevarne snovi (npr. mikroorganizmi) vdrle v krvni obtok.

Velika večina raka – okrog 80 % – se pojavlja po naključju, jasnega vzroka za njihov nastanek pa ne poznamo.

Iz takšnih ali drugačnih razlogov

se geni v celičnem jedru spreminijo (mutirajo), celice se pričnejo hitro deliti in postanejo maligne. Danes vemo, da lahko mutacijo genov sprožijo številni dejavniki iz okolja. Negativne vplive teh dejavnikov lahko v veliki meri zmanjšamo z zdravim načinom življenja.

Med dejavnike okolja, ki vplivajo na nastanek raka, spadajo:

- **starost:** rak je najpogostejši pri ljudeh, starejših od 50 let;
- **prehranjevanje:** pri uživanju hrane z veliko maščobe in holesterola se dokazano poveča verjetnost, da se bodo pojavile nekatere vrste raka, zlasti rak debelega črevesa;
- **debelost:** čeprav jasna povezava z rakom ni dokazana, nekatere raziskave nakazujejo, da debelost pripomore k nastanku nekaterih rakov;
- **kajenje:** kajenje cigaret nedvomno močno poveča tveganje, da se bo pojavil pljučni rak. Tveganje je večje tudi pri pasivnih kadilcih, tj. nekadilcih, ki so prisiljeni vdihovati zaradi kadilcev onesnažen zrak. Kajenje pipe in žvečenje tobaka sta povezana z rakom ustne votline, jezika, žrela in grla;
- **dolgotrajna izpostavljenost kemičnim snovem,** kot so azbest, radon in benzen;
- **izpostavljenost visokim dozam sevanja;**
- **škodljivi ultravijolični žarki,** ki so sestavni del sončne svetlobe,

so neposredno povezani z nastankom melanoma in drugih kožnih rakov;

- nekateri virusi, kot so virusi hepatitisa B in C, humani papilomavirusi (HPV) in Epstein-Barrov virus, so povezani s povečanim tveganjem za nastanek nekaterih rakov;
- sistemske imunske bolezni, kot je npr. AIDS, okvarijo mehanizme, ki organizem varujejo pred nastankom nekaterih rakov.

Preostalih 20 % raka je dednih, kar pomeni, da se okvarjeni gen, ki je udeležen pri nastanku neke vrste raka, s staršev prenaša na otroke, tveganje za nastanek te vrste raka pa je večje pri vseh potomcih v družini. Treba je vedeti, da prisotnost okvarjenega gena pri neki osebi še ne pomeni, da bo ta zbolela za rakom. Kadar obstaja sum, da gre za dedni rak, se lahko člani družine udeležijo genetskega svetovanja in testiranja, s katerim je mogoče oceniti njihovo tveganje. Družinam z velikim tveganjem priporočajo redne preglede, s katerimi se lahko rak – če se pojavi – odkrije v zgodnji fazi, ko so uspehi zdravljenja najboljši.

Med znake dednega raka spadajo:

- več sorodnikov z rakom;
- pojav raka v nižji starosti, kot je sicer običajno;
- pojav več rakov pri isti osebi (npr. rak jajčnikov pri osebi z rakom dojke);
- pojav redkih ali nenavadnih vrst raka.

Pri večini rakov se bolezenski znaki ali bolečine navadno pojavijo šele takrat, ko je bolezen že precej napredovala.

Simptomi zgodnjega raka so praviloma blagi in neznačilni, zato jih pogosto pripišemo kakšni drugi, manj nevarni bolezni.

Na možnost, da lahko gre za rak, je treba pomisliti ob po-

javu katerega od naslednjih opozorilnih znakov:

- spremembe pri odvajanju vode in blata;
- rana, ki se ne celi;
- neobičajna krvavitev;
- zatrdlina v dojkah ali katerem koli drugem delu telesa;
- težave pri požiranju;
- opazna sprememba kožne bradavice ali pigmentnega znamenja;
- dražec kašelj ali hripavost.

Nekateri simptomi so pojavljajo le pri določenih vrstah raka. Tako so npr. za rak prostate značilne težave z odvajanjem vode.

Če pri sebi opazite nenavadne znake ali spremembe, se o tem posvetujte s svojim zdravnikom! Za večino pogostih rakov obstajajo ustrezne diagnostične preiskave. **Če bo rak diagnosticiran zgodaj, je možnost, da bo bolezen premagana, bistveno večja.**

Rakasto bolezen je mogoče diagnosticirati z različnimi metodami. Na podlagi ugotovitev znanstvenikov, ki skušajo razvozlati mehanizme nastanka in napredovanja raka, se stalno pojavljajo nove diagnostične metode, obstoječe pa se izboljšujejo.

Če vaš zdravnik sumi, da imate raka, lahko naroči ustrezne preiskave, ki jih je mogoče izvesti v zdravstvenem domu oziroma bolnišnici ali pa v specializiranem centru, kot je Onkološki inštitut. Ne glede na to, kje preiskave potekajo, je priporočljivo, da jih oceni tudi onkolog, saj je mogoče najučinkovitejše zdravljenje izbrati le takrat, ko zanesljivo vemo, za katero vrsto raka gre.

Najpogostejše metode za diagnosticiranje raka:

1. Slikovna diagnostika obsega več tehnik, s katerimi ustvarimo notranjo sliko telesa in njegovih struktur. Sem spadajo:

- rentgensko slikanje, ki je v medicini najpogostejše uporabljena slikovna diagnostična metoda. Specialist radiolog lahko na rentgenski sliki odkrije spremembe, ki so sumljive za raka
- ultrazvočna preiskava
- nuklearnomedicinske preiskave
- računalniška tomografija (CT)
- magnetna resonanca (MR)
- pozitronska emisijska tomografija s CT (PET – CT).

Endoskopija je preiskava z endoskopom, posebno upogibljivo cevjo, na vrhu katere je drobna kamera in ki jo zdravnik uvede v telesne votline ali organe, kjer si lahko ogleda sumljiva področja. Obstaja več vrst endoskopov, ki so prirejeni različnim organom. Tako se npr. za pregled debelega črevesa uporablja kolonoskop, za pregled pljuč bronhoskop, za pregled trebušne votline pa laparoskop.

2. Preiskave krvi. Poleg običajnega pregleda krvi (krvna slika, biokemične preiskave) v venski krvi določamo tako imenovane tumorske označevalce, posebne snovi, ki jih izločajo nekateri tumorji. Ena od takšnih snovi je PSA (za prostato specifični antigen); če je njegova raven v krvi višja od normalnih vrednosti, je to lahko znak za karcinom prostate. Rezultate preiskav krvi je na splošno težko vrednotiti, zato je treba diagnozo raka potrditi z drugimi metodami.

3. Biopsija je odvzem tkivnega vzorca, ki ga pod mikroskopom pregleda specialist patolog in ugotovi, ali so v njem rakaste celice. Z mikroskopskim pregledom diagnozo raka dokončno potrdimo, hkrati pa tudi natančno opredelimo, za katero vrsto raka gre.

Tkivne vzorce je mogoče odvzeti s kirurškim posegom (kirurška biopsija), med endoskopsko preiskavo (endoskopska biopsija) ali s posebno iglo, ki jo pogosto pod rentgensko ali ultrazvočno

kontrola – uvedemo v sumljivo področje (igelná biopsija). Posebna oblika biopsije je aspiracijska biopsija s tanko iglo (ABTI) ali citološka punkcija, pri kateri z iglo, ki ni debelejša od navadne injekcijske igle, iz sumljive spremembe posrkamo celice.

“Nekaterim rakom se lahko izognete in izboljšate svoje zdravje, če začnete živeti bolj zdravo.”

1. Ne kadite. Kadilci, prenehajte kaditi čim prej ali vsaj ne kadite v navzočnosti drugih. Tisti, ki ne kadite, ne poskušajte tobaka.

2. Vzdržujte primerno telesno težo in pazite, da ne boste pretežki.

3. Povečajte telesno dejavnost.

4. Povečajte dnevno porabo vseh vrst zelenjave in sadja ter omejite količino živil z maščobami živalskega izvora.

5. Omejite pitje alkoholnih pijač – vina, piva in žganih pijač.

6. Izogibajte se čezmernemu sončenju in pazite, da vas in otrok sonce ne opeče.

7. Natančno spoštujte predpise, ki so namenjeni preprečevanju izpostavljenosti znanim karcino-

genom. Upoštevajte vsa zdravstvena in varnostna navodila pri snoveh, ki bi lahko povzročale raka.

Dejavniki tveganja so za nekatere rakave bolezni manj znani ali pa je nanje težko vplivati, bodisi s spremembo načina življenja ali okolja. Pomembno pa je, da je raka mogoče tem uspešneje zdraviti, čim prej je odkrit.

Zato je pomembno poznati možne začetne znake raznih vrst rakov. Seveda rakave bolezni nimajo povsem svojih, za raka značilnih znakov. V resnici se za njimi večinoma ne skriva rak. Ker pa se lahko, se je o njih treba posvetovati z zdravnikom. Izkušnje po svetu, namreč kažejo, da ljudje predolgo odlašajo z obiskom pri zdravniku in s tem zamudijo čas, ko bi bolezen lahko še uspešno zdravili.

SAMOPOMOČ

1. Obiščite zdravnika, če opazite bulo ali ranico, ki se ne zaceli, kjer koli na telesu, tudi v ustih, materino znamenje, ki je spreminilo obliko, velikost ali barvo,

ali neobičajno krvavitev.

2. Obiščite zdravnika, če imate dolgotrajne težave, npr. trdovraten kašelj, hripavost, spremembe pri mali ali veliki potrebi ali nepojasnjeno hujšanje.

3. Ženske, redno hodite na pregled brisa materničnega vratu. Udeležujte se presejalnih programov za raka materničnega vratu.

4. Ženske, redno si pregledujte dojki. Če ste starejše od 50 let, pojdite vsaki dve leti na pregled in rentgensko slikanje dojk (mammografijo), če ste mlajše, se o tem pregledu posvetujte s svojim zdravnikom.

Štirje glavni načini zdravljenja raka so kirurgija, obsevanje (radioterapija), zdravljenje z zdravili (kemoterapija) in imunska zdravljenja; pogosto jih kombiniramo.

Kakšno bo zdravljenje, je odvisno predvsem od vrste tumorja, njegove velikosti in razširjenosti (stadija), pa tudi od tega, kakšno je bolnikovo splošno zdravstveno stanje.

Aleksandra Zorec

KRAJŠA NOVEJŠA ZGODOVINA OBČINE SV. ANDRAŽ

Zanimivost naše občine je tudi zgodovina. Podrobne zanimivosti so opisane posebej za vsako vas in celo občino. V turističnem Vodniku naše občine pa bo tudi del starejše zgodovine. Vsebinska novejše zgodovine pa je sledeča.

V kraju deluje Kulturno umetniško društvo neprekinjeno več kot 110 let. Sadjarsko društvo od leta 1931 z nekaj prekinitvami. Šola deluje od leta 1790. Cerkev imamo od leta 1513. Faro pa od leta 1757. Pošto imamo od leta 1876. Vaški vodovodi so bili grajeni 1962-1968. Električna je zasvetila 1955 leta. Prvi asfalt smo dobili 1976. Rolova gostilna

je bila že 1850 leta. Moderni sodobni jablanovi nasadi so nastajali v letih 1973-1977. Pesniška dolina se je pričela urejati 1963 leta iz mokrih travnikov v rodovitne njive. Vaški telefon se je pričel graditi 1978 leta. Prenova telefonske napeljave v zemljo se je odvijala 1996 leta. Leta 1992 je pričela delati Vršičeva Turistična kmetija Pri kapeli in še dela. Spomenik Talcem je bil postavljen 1949-1950 leta. Plošča Ivanu Strelcu je bila vzidana 1925 leta. Sedanjo osnovno šolo smo dobili leta 2006. Novo Vinogradniško sadjarsko društvo je bilo ustavljeno leta 2000. Gasilsko

društvo 1939 leta. Društvo upokojencev imamo od leta 1979. Ostala društva so mlajša. Znamenitih mož imamo veliko. Muzej fotografij “Kako smo živeli” je odprt od leta 2006, v domu Društva upokojencev. Muzej - zbirka kovaškega orodja in kmečkih nekdanjih orodij je odprt od 25. 6. 2007 pri Gomzi Vinku v Novincih. V knjižnici Vodnik po občini je mnogo podrobnejših informacij. Našli pa jih boste tudi v knjižnici 700 let Vitomarcev in v občin-
skih Novicah.

Po drugi svetovni vojni so tudi pri nas delovali za eno ali več vasi Krajevni ljudski odbori. Od leta

1952 do 1998 smo imeli Krajevno skupnost. Ta je uspešno delovala. Narejeno je bilo: Osnovna šola, asfaltirano 92% cest, telefon je pokril 80% gospodinjstev. Novi vodovod je bil napeljan v vsako vas, ima ga 97% gospodinjstev. Urejeno je bilo pokopališče. Mnogo kmetij se je specializirano. Naročena in izdelana je bila nova dokumentacija za novo šolo. Dobili smo samostojno občino Sv. Andraž in še marsikaj. Predsedniki krajevnih skupnosti so bili: Jože Tomažič, Janez Druzovič, Ivan Čuček in Albin Druzovič.

Občine do sedaj so bile sledeče:

- Trnovska vas 1952-1953,
- Destrnik 1954,
- Juršinci 1955-1962,
- Ptuj 1962-1994,
- Destrnik, Trnovska vas, Vito-

marci 1994-1998,

- samostojna občina Sv. Andraž od leta 1998.

Župan je Franci Krepša. Narejena je nova osnovna šola, urejena zdravstvena ambulanta, obnovljena prvotna šola v lepo občin-sko stavbo in še kaj.

Želja za nadaljnji napredek je veliko. Izdelane so projektne osnove. Sprejete so bile v gospodarskem odboru in v svetu občine v začetku leta 2007. Tam piše:

Usmeritev v turizem, še kakšna turistična kmetija, vinotoč, kmetije odprtih vrat z dopolnilnimi dejavnostmi in novimi delovnimi mesti. Širitev obrti, trgovine, ohranjanje kulturne dediščine in zgodovine. Še razvoj ali modernizacija v sadjarstvu, vinogradništvu, vrtnarstvu in drugje. Prednost ima izgradnja ceste kot

priključek na avtocesto Drbetinci-Čagona-Senarska.

Ker je kmetijstvo glavna gospodarska panoga občine, sem poskušal ugotoviti, s čim se kmetije ukvarjajo. Od 330 gospodinjstev je slika sledeča:

11 sadjarjev, 16 večjih vinogradnikov, 10 perutninarjev, 32 živinorejcev (govedo, svinje), 2 turistični kmetiji, 1 vinotoč (klet in ostalo), 4 gostilniška usmeritev, 2 vrtnarja, 2 trsničarja. Ostali so mali proizvajalci, ki so tudi upoko-jenci ali zaposleni. Mnogi od teh dajejo zemljo v zakup večjim kmetom. Mnogi kmetje imajo več vrst proizvodnje.

Potujte in potujmo ter spoznavajmo našo občino.

IZ NAŠIH 7 VRHOV SE DALEČ VIDI!

Edi Kupčič

KRONIKA KRAJA

OBČINSKA KRONIKA od 30.03. do 05.10. 2007

Naše mlade mamice so povile malčke:

- Čuček Mateja – Nejca
- Petrovič Marta - Domna
- Repič Bernarda - Žana
- Blažič Zinka - Vesno

Poročili so se:

- Zlatoporočenca Angela in Alojz Rotar
- Kuri Branko in Pavlas Sabina
- Lorenčič Anton in Brenholc-Švarc Darinka
- Vršič Simon in Darja Žerjav
- Repič David in Lidija Žokš
- Hanžel Danilo in Petra Ivančič
- Ivan Toš in Valerija Ilešič
- Benko Franci in Klavdija Arnuš

Od nas so se za vedno poslovili:

- Lovrenčič Stanko, Drbetinci 11, roj. 7.10.1933
- Toš Jožefa, Vitomarci 26, roj. 20.2.1920
- Nedeljko Elizabeta, Vitomarci 36, roj. 14.06.1929
- Ilešič Jožica, Hvaletinci 3, roj. 08.2.1961
- Cafuta Jožef, Novinci 3, roj. 24.3.1957
- Toš Otilija, Slavšina 12, roj. 06.03.1910
- Zamuda Marija, Novinci 53, roj. 06.12.1929
- Berlak Ivana, Rjavci 18, roj. 24.06.1935
- Šegula Franc, Hvaletinci 22

ZLATOPOROČENKA ANGELA IN ALOJZ ROTAR

Zlatoporočenka Angela, z dekliškim priimkom Plohl je bila rojena 31. julija leta 1931 v Slavšini. Z Alojzem Rotarjem roj. 13. 6. 1930, stanujočim v Drbetincih, sta se spoznala pred dobrimi 55 leti na koru cerkve Sv. Andraža, oba sta bila namreč pevca. Takrat sta si naklonila ljubezen in življenje ter se poročila cerkveno 18. februarja 1957 prav v tej cerkvi, civilno pa v takratnem matičnem uradu v Juršincih. Gospa Angela je gospodinjala in delala doma na kmetiji ter skrbela za družino, gospod Alojz pa je delal nekaj časa na Cestnem podjetju Ptuj, Gradisu in v Avstriji. Življenje sta podarila trem otrokom, od katerih živi le še sin Slavek, ki danes stanuje v Nemčiji s svojo družino. Imata tri vnuke in dva pravnuka.

S solzami v očeh povesta, da ju je v življenju doletelo veliko hudega, vendar sta kljub temu znala ohraniti medsebojno spoštovanje in ljubezen, kar je, kot pravita, poleg poštenosti in potrpežljivosti, recept za tako dolgo skupno zvezo.

Zlatoporočenca sta se ponovno poročila v nedeljo 3. junija 2007, v dvorani Občine Sv. Andraž v Slov. goricah, pred pričama Antonu Ploju in Frančiški Anželj. Poročil ju je župan Franci Krepša in jima čestital ob visokem jubileju. Skupaj z gosti je nazdravil še na mnoga skupna srečna leta zlatoporočencev.

Alenka Vršič

Foto: Alenka Vršič

